

DECEMBER 2016

JENS BONKE

FORBRUGERPRISINDEKS OG MINIMUMS- OG NORMALBUDGETTER

HVORFOR ER PRISUDVIKLINGEN PÅ FORBRUGET FOR FORSKELLIGE HUSSTANDSGRUPPER INTERESSANT?

- fordi den angiver, hvad vi år efter år kan få for vores penge som almindelige forbrugere (Forbrugsundersøgelserne) eller som forbrugere med et "normalt" eller "minimalt" budget (Normal- og minimumsbudgetterne).

HVAD ER ET NORMAL BUDGET OG ET MINIMUMSBUDGET?

- 10 ekspertgrupper vurderer forbruget indenfor forskellige forbrugsområder – ernæring, beklædning, fritid, transport mv. – ved at gennemgå op til 1.000 forskellige varer og tjenester.
- Priserne på de udvalgte varer og tjenester indhentes og antal/mængder gange priser udgør forbrugsudgifterne på de forskellige forbrugsområder.

Minimumsbudget:

Nødvendigt og beskedent forbrug og begrænset socialt samvær, som opfylder de officielle anbefalinger til en sund levevis og et vist socialt liv.

- Indkøb i discount- og "billig"-butikker
- Alkohol er ikke medregnet
- Tøj og fodtøj købes i tøjkæder og holder 50-100 pct. længere end i referencebudgettet
- Længere afskrivning på varige forbrugsgoder
- Ingen udespisning
- Familieforsikring
- Ingen bil
- Mindre bolig (60 + 10 m²)
- Ingen institutionsudgifter (friplads)

Normal- eller referencebudget:

Almindeligt forbrug og almindeligt socialt samvær

- Indkøb i almindelige butikker
- Alkohol er medregnet
- Tøj og fodtøj afskrives hurtigere
- Kortere afskrivning på varige forbrugsgoder
- Udespisning og én charterferie pr. år
- Familie-, ulykkes- og sygeforsikring
- Bil
- Større bolig (70 + 15 m²)
- Dyrere fritid
- Institutionsudgifter

DER SKELNES MELLEM INDIVIDUELLE UDGIFTER OG HUSHOLDNINGSUDGIFTER

- Individuelle udgifter:

- - mad og drikke (stordrift)
- - beklædning og fodtøj
- - personlig hygiejne og sundhed
- - transport
- - kultur og fritid

- Husholdningsudgifter:

- - dagligvarer
- - varige forbrugsgoder
- - forsikring
- - kultur og fritid
- - bolig
- - supplerende boligudgifter

Udgifterne er opgjort efter køn, alder, civilstand og antal børn i husstanden – fx enlig kvinde med et barn og par med to børn.

www.budgetberegner.dk

ET EKSEMPEL

Tabel 4. Eksempel på beregning af månedligt minimumsbudget for to voksne mellem 30 og 49 år og 1 pige eller dreng på 5 år og en pige på 12 år. 2015

Minimumsbudget	
Beklædning og sko	1.640 kr.
Hygiejne og sundhed	912 kr.
Transport	1.838 kr.
Kultur og fritid	1.266 kr.
Mad og drikke	5.921 kr.
- 20 % stordriftsfordele ¹	1.184 kr.
Individsspecifikke omkostninger i alt	10.392 kr.
Dagligvarer	361 kr.
Varige forbrugsgoder	483 kr.
Forsikring	1.079 kr.
Kultur og fritid	874 kr.
Bolig	5.670 kr.
Supplerende boligudgifter	1.500 kr.
Husholdningsomkostninger i alt	9.967 kr.
Total	20.359 kr.

HVORFOR NORMAL OG MINIMUMSBUDGET?

- Forbrugeroplysning i almindelighed
- Rådgivning hos sociale myndigheder
- Rådgivning i banker

- Vurdering af levevilkår i befolkningen
- Opgørelser af forekomsten af lave indkomster
- Sammenligning med andre levekårsopgørelser, i.e. afsavn, fattigdom, risk-of-poverty, etc.

HVAD ER UDFORDRINGEN?

Normal og minimumsbudgetter er udarbejdet i 2001 og 2015/16

– der bør derfor foretages løbende reguleringer for (i hvert fald) prisudviklingen for de forskellige forbrugsområder og familietyper.

"Udvalget foreslår, at der løbende foretages robusthedstjek af grænsen for økonomisk fattigdom på baggrund af budgetmetoden. Disse robusthedstjek kan med fordel gennemføres med nogle års mellemrum, og beløbsgrænserne bør fremskrives med et lønindeks. Med jævne mellemrum bør der endvidere foretages opgørelser af budgetterne. Arbejdet med budgetmetoden bør indgå i de årlige afrapporteringer de år, hvor det er relevant".

"En dansk fattigdomsgrænse" Ekspertudvalg om fattigdom 2013

-
- der bør beregnes forbrugerprisudvikling og realindkomstberegninger for forskellige indkomstgrupper og for geografiske områder – ikke kun for husstandstyper, jf. DST-statistikbanken ”Husstandsopdelte forbrugerprisindeks efter varegruppe og husstandsgruppe”
 - der bør også ses på ejeres faktiske boligudgifter – ikke kun estimerede lejeværdier

Tak til DST for et godt og vigtigt bidrag til viden om udviklingen velstanden i Danmark